

13. JEEP INTERNATIONAL SCIENTIFIC AGRIBUSINESS CONFERENCE MAK 2026, KOPAONIK

"GREEN TRANSFORMATION OF AGRIBUSINESS: INNOVATION AS THE KEY TO
SUSTAINABLE AGRICULTURE" FROM JANUARY 29th to FEBRUARY 1st, 2026,
KOPAONIK, GRAND HOTEL, CONGRESS CENTER

ZAKLJUČCI

1. Zelena transformacija kao strateški prioritet

Učesnici konferencije saglasni su da **zelena transformacija agrobiznisa nije izbor, već strateška nužnost**. Klimatske promene, degradacija zemljišta i globalni poremećaji u lancima snabdevanja zahtevaju ubranu tranziciju ka održivim modelima proizvodnje hrane.

Preporuka:

Ministarstvima poljoprivrede i zaštite životne sredine preporučuje se jačanje programa podrške za:

- regenerativnu i preciznu poljoprivredu,
- smanjenje emisije CO₂ u poljoprivredi,
- održivo upravljanje vodnim i zemljišnim resursima.

2. Inovacije i digitalizacija kao ključ konkurentnosti

Istaknuto je da su **digitalne tehnologije, biotehnologija, pametni sistemi upravljanja i precizna poljoprivreda** ključni faktori povećanja produktivnosti i otpornosti sektora.

Preporuka:

- Povećati ulaganja u digitalnu infrastrukturu u ruralnim sredinama.
- Obezbediti poreske i investicione podsticaje za inovativne agrotehnoške projekte.
- Uspostaviti nacionalne i regionalne centre za transfer znanja i tehnologija.

3. Povezivanje nauke i prakse

Konferencija je potvrdila da postoji potreba za **sistemskim jačanjem veze između naučno-istraživačkih institucija i privrede**.

Preporuka:

- Uspostaviti trajne platforme saradnje između fakulteta, instituta i kompanija.
- Podržati zajedničke istraživačko-razvojne projekte finansirane iz nacionalnih i EU fondova.
- Uvesti programe obavezne praktične primene naučnih rezultata u realnom sektoru.

4. Jačanje regionalne i međunarodne saradnje

MAK 2026 je potvrdio značaj međunarodne razmene znanja i regionalnog povezivanja.

Preporuka:

- Intenzivirati prekogranične projekte u oblasti agrobiznisa i održive proizvodnje hrane.
- Uključiti domaće institucije u šire evropske i globalne mreže (AKIS, SEASN i druge).
- Podsticati zajedničke istraživačke platforme u regionu Jugoistočne Evrope.

5. Uloga javnih politika i strateškog upravljanja

Zaključeno je da održiva transformacija sektora zahteva **koordinisano delovanje ministarstava, lokalnih samouprava i razvojnih institucija.**

Preporuka:

- Uskladiti agrarne politike sa ciljevima klimatske neutralnosti i zelenog razvoja.
- Jačati kapacitete savetodavnih službi.
- Razviti dugoročne nacionalne strategije za otpornost poljoprivrede na klimatske promene.

6. Mladi, obrazovanje i ljudski kapital

Istaknuto je da bez ulaganja u mlade stručnjake, edukaciju i preduzetništvo nema dugoročne održivosti sektora.

Preporuka:

- Podržati startapove u agrotehnologiji.
- Uvesti specijalizovane obrazovne programe iz oblasti održivog agrobiznisa.
- Kreirati finansijske instrumente za mlade poljoprivrednike i preduzetnike.

7. Zaključna poruka

13. JEEP MAK 2026 potvrdio je da je agrobiznis jedan od **ključnih strateških sektora nacionalnog razvoja**, te da je neophodno kontinuirano ulaganje u znanje, inovacije i partnerstva.

Učesnici konferencija preporučuje da se ovi zaključci dostave:

- Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede,
- Ministarstvu nauke, tehnološkog razvoja i inovacija,
- Ministarstvu zaštite životne sredine,
- kao i relevantnim regionalnim i međunarodnim institucijama.

Dr Danijela Šikuljak, predsednik NO MAK 2026

Dr Danica Mićanović, koordinator MAK 2026

Dr Snežana Janković, zam. predsednika NO MAK 2026